

Parlament de les Illes Balears

Paraules del president del Parlament, Baltasar Picornell, durant la sessió de treball de la CALRE relatiu a la diversitat cultural i lingüística

Brussel·les, 26 de setembre de 2018.

Bon dia a totes i a tots.

En primer lloc voldria agrair l'oportunitat que se m'ha brindat de poder ser avui aquí, donant visibilitat a una de les llengües regionals que existeixen a la Unió Europea, el català, la meua llengua. I és encara més important fer-ho en un dia com avui, plantejat com un homenatge a la diversitat lingüística del nostre continent.

Quan el president Morera em va convidar a participar al grup de treball de CALRE sobre diversitat cultural i lingüística, tot d'una vaig tenir clar que era una tasca a la que me volia sumar, perquè són les iniciatives com aquesta les que fan arribar la nostra veu, la de les comunitats lingüístiques aquí representades, més enllà de les nostres fronteres.

El passat mes de maig vaig participar al seminari organitzat a València del qual va sorgir el document que avui venim a presentar. He de dir que va ser una jornada molt satisfactòria i profitosa, en la que vaig tenir ocasió de parlar sobre la situació del català a la meua comunitat i, en concret, a la institució que presidesc, el Parlament de les Illes Balears.

Però, sobretot, vaig poder conèixer altres realitats, casos singulars com ara el d'Escòcia, el de Gal·les, el de Navarra, el de Frísia i el de Galícia, i vaig prendre més consciència encara de tota la feina que queda per fer, de tot el camí que ens queda per recórrer per aconseguir que a tot l'àmbit de la Unió Europea, les persones parlants de llengües regionals vegin respectats realment els seus drets, i que la Carta Europea redactada el 1992 no sigui només un document sinó una exigència.

Entenc que és un objectiu comú a totes les persones que ens reunim avui aquí per participar d'aquesta festa de la diversitat.

Voldria recuperar el missatge compartit a la meua intervenció del passat mes de maig. Vaig voler evidenciar el consens amb el que s'aprovà a la meua comunitat autònoma, la Llei de normalització lingüística l'any 1986. Aquella norma recollia a l'exposició de motius, que s'havia d'iniciar un procés de recuperació i de promoció de la llengua pròpia per alleugerir parcialment la situació en què es trobava. Des de les institucions es

Parlament de les Illes Balears

va entendre la necessitat de prendre mesures per protegir un patrimoni que patia un procés de deteriorament i això va ser crucial per a la seva recuperació.

En el cas de les Illes Balears la normativa s'ha desenvolupat molt des de aquell primer consens. Així, a la meua comunitat, ningú pot ser discriminat a causa de l'idioma, estan definits els drets lingüístics dels ciutadans i ciutadanes i les obligacions per a les administracions públiques, el 50% de l'escolarització s'ha de cursar en català i totes i tots tenen per llei garantida l'atenció en la llengua pròpia.

Tot i això, aquest seguit de normes no han aconseguit que l'ús de la llengua estigui normalitzat. En termes absoluts, el percentatge de gent que parla català sobre el total de la població ha baixat i hi ha un descens general en els usos en català d'un 8% des de l'any 2004.

Tot i que actualment el 80,5 % de la població enquestada sap parlar català, l'ús social de la llengua està lluny de ser preferent i només un terç de la població l'utilitza habitualment (un 36,8%).

A Europa podem estar orgullosos del nostre patrimoni cultural i lingüístic. A més de 24 llengües oficials, comptam amb 60 llengües regionals que fan del nostre territori un espai de diversitat i de riquesa incalculable. Les llengües condicionen la nostra forma d'entendre el món, d'anomenar i explicar les coses i ens atorguen punts de vista diferents a l'hora d'abordar els problemes comuns. Però, a més, les llengües estan vives, es transformen, muten, s'influeixen les unes a les altres.

Els programes impulsats i promoguts per les institucions europees al llarg d'aquest anys han fomentat el coneixement dels ciutadans europeus entre ells, han augmentat la percepció d'una ciutadania europea i han aprofitat el coneixement de les llengües i de les altres cultures. En un món on les distàncies cada cop son més salvables, les ciutadanes i els ciutadans europeus estam avui molt més a prop del que estàvem fa 10 anys i aquest coneixement i intercanvi entre països fomenten també el coneixement d'altres llengües.

Només conservarem les nostres llengües si aprenem a estimar-les, i per estimar-les i valorar-les les hem de conèixer, perquè és impossible estimar allò que no coneixem.

El camí encetat és bo però no és suficient. Fa falta aprofundir en la protecció, el coneixement i el foment del nostre patrimoni. Les conclusions extretes a València poden ser de gran utilitat a l'hora de traçar una fulla de ruta que ens ajudi a no perdre allò que ens fa ser com som.

Parlament de les Illes Balears

Per això, totes les llengües haurien de tenir el major grau de reconeixement oficial, per tal d'assegurar una protecció i una difusió adients.

Hauríem d'apostar per una política lingüística comuna que iguali la protecció de les llengües independentment del nombre de parlants. Hauríem de donar suport als mitjans de comunicació i a la indústria cultural en llengües minoritàries, així com a les organitzacions que treballen a favor de la diversitat cultural.

A més, hauríem de dotar-nos d'eines capaces de fer un seguiment i diagnòstic de la salut de les nostres llengües. Sense un bon diagnòstic, sense un seguiment real, és molt difícil avançar cap a una situació de millora.

Necessitam administracions que facin aquest seguiment, que adoptin mesures per monitoritzar la informació a fi de controlar en cada moment els indicadors i controlar millor les polítiques que es duen a terme.

A molts dels nostres territoris coneixem bé les dificultats a l'hora d'aplicar sistemes de protecció en matèria lingüística, sabem les passes que hem fet i les dificultats amb les quals encara avui ens trobam.

Avui, voldria destacar la idea amb què he obert aquest discurs, el consens. El consens com una premissa necessària, com un punt de partida inicial, ambiciós, del que al meu parer hauríem de partir també avui, a nivell europeu, per aconseguir donar passes en la protecció del nostre patrimoni cultural, símbol d'identitat d'una societat rica i diversa com la nostra.

Com sabem, el panorama polític actual ha canviat, s'ha polaritzat i s'ha ampliat. L'agenda mediàtica també ha variat, com ho han fet les noves exigències socials, els debats públics i les temàtiques. Dins aquest nou marc, la necessitat de marcar perfil pot posar en perill alguns consensos, tan necessaris, per protegir un patrimoni que és de totes. Les llengües i la seva protecció no han de ser una eina per dividir i crear polèmiques, sinó uns ponts per apropar i enriquir les nostres formes d'entendre'ns i de comprendre el món.

Confïu i esper que el resultat d'aquestes jornades, de les quals som testimonis, serveixin per fer evident que la defensa del nostre patrimoni lingüístic se mereix un esforç per part de totes, per no perdre allò que un cop perdut és irrecuperable, allò que ens fa ser qui som.

Moltes gràcies.